

Анализ от проведено анкетно проучване за проследяване на кариерните нагласи на студентите от I курс - ФС, ФП, ФОЗЗГТ за учебната 2023 - 2024г.

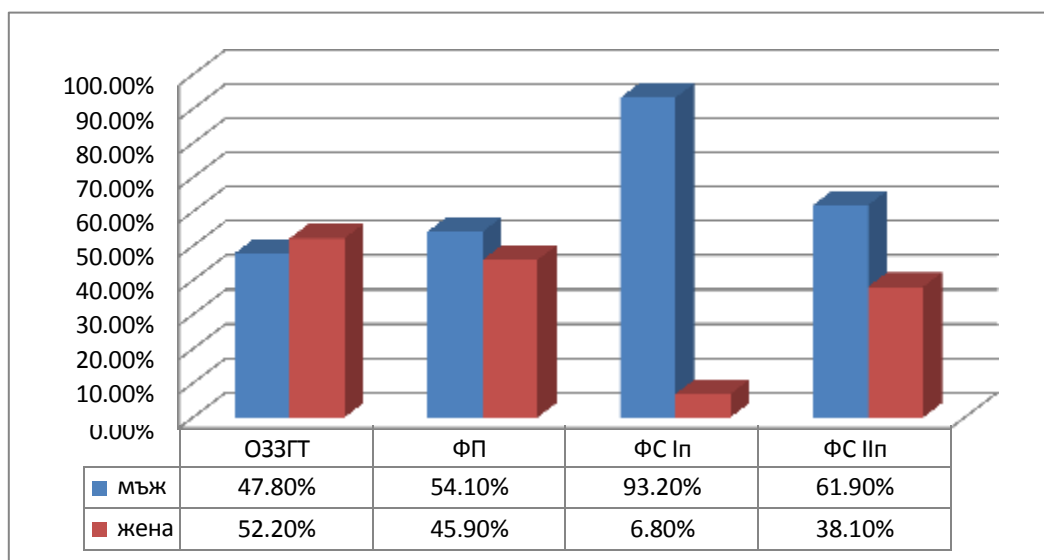
През зимния семестър на учебната 2023 - 2024 година „Кариерен център“ към НСА „Васил Левски“ проведе анкетно проучване със студенти от *първи курс, ОКС „бакалавър“* в трите факултета - *ФС, ФП, ФОЗЗГТ*.

Целта на проучването е във връзка с изискванията на МОН и препоръките на следакредитационния контрол, относно събиране на доказателствен материал за проследяване на нагласите и кариерната ориентация на студентите преди, по време и след обучението им.

Анкетната карта съдържа 15 въпроса отнасящи се до кариерните нагласи на студентите в *първи курс*. Въпросите са групирани в следните основни направления:

- *Обща информация за анкетираните – пол, възраст, местожителство, координати за връзка, средно образование, специалност;*
- *Въпроси за избора при кандидатстване в НСА и очаквания от обучението на студентите;*
- *Планове на студентите за бъдещата им професионална реализация по завършената специалност в НСА и ролята на „Кариерен център“ за съдействие в тази насока.*

В проучването взеха участие общо **490 студенти** от първи курс, ОКС „бакалавър“ на трите факултета, от които **323 мъже (66%)** и **167 жени (34%)**. Разпределението на анкетираните по пол е представено на фиг. 1.

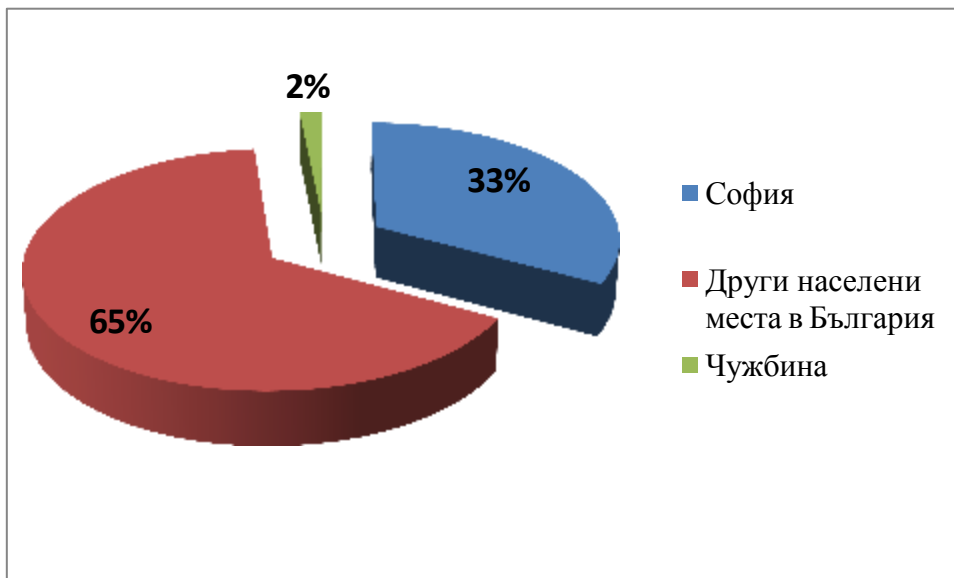
Фиг. 1. Разпределение по показател пол за трите факултета

Анкетираните студенти попадат в *следните възрастови групи*:

- От 18 до 21 години – 95,7%;
- От 22 до 28 години – 2,9%;
- От 33 до 43 години – 1,4%.

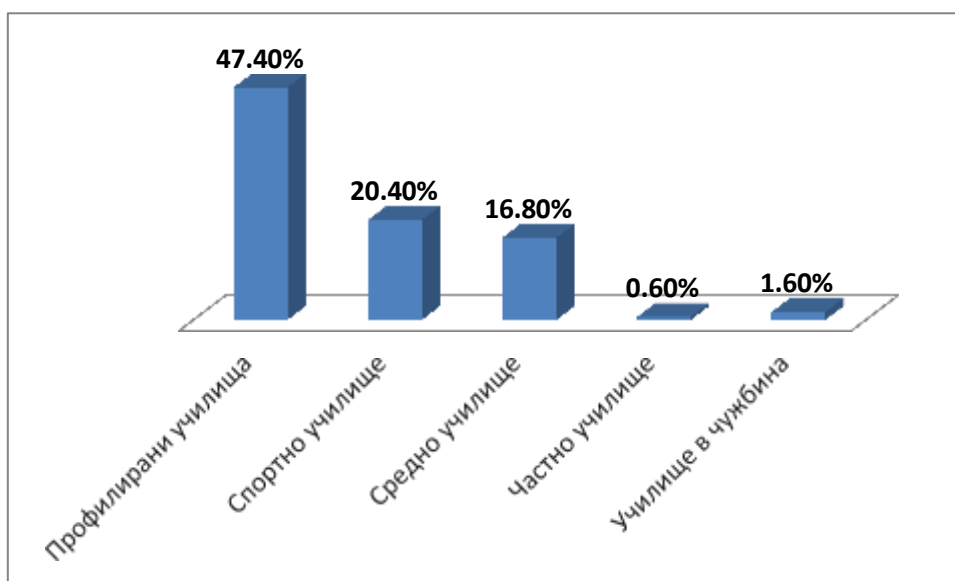
Най-много е делът на новоприетите студенти от възрастова група от 18 до 21 години - 95,7% (469), следван от възрастова група от 22 до 28 години – 2,9% (11) и в следващата възрастова група 33 – 43 години – 1,4% (7).

По показател постоянно местожителство резултатите показват, че 33,1% (159) от първокурсниците са от град София, като над половината от всички анкетирани са от други населени места – 65,7% (185). 1,6% (8) са чуждестранни студенти - *от Гърция, Сърбия и Украйна*. Резултатите са обобщени във фигура 2.

Фиг. 2. Разпределение на анкетираните по показател местоживеене

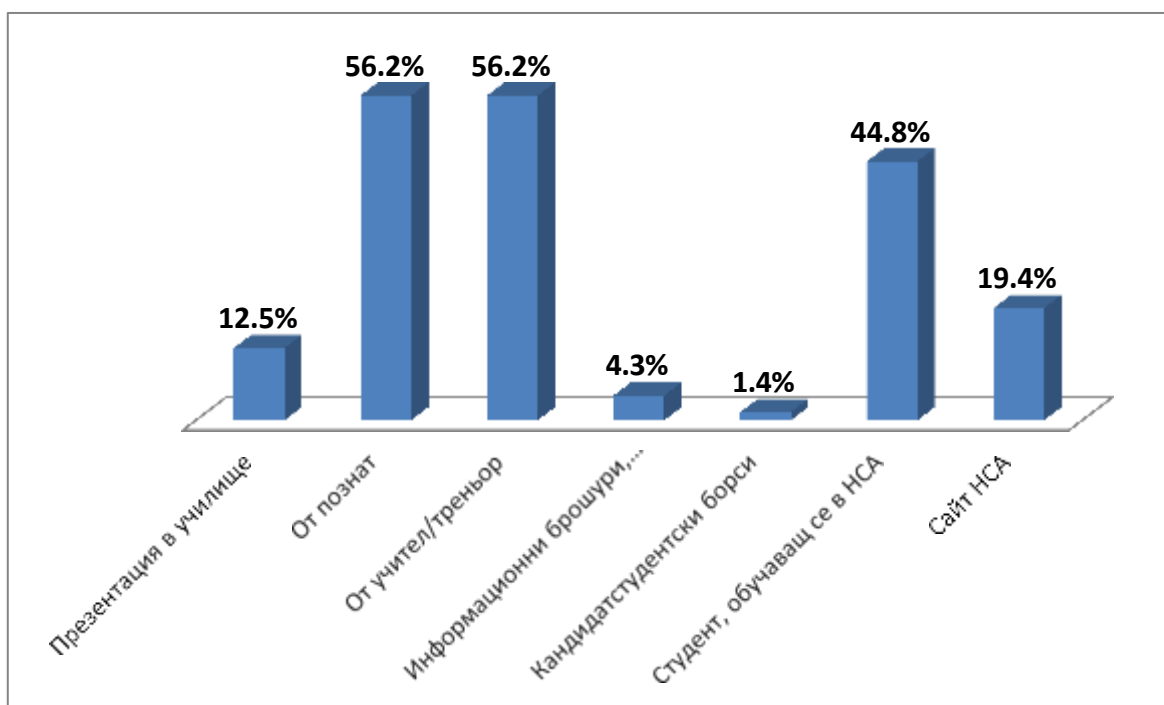
Съществен за нашето проучване е въпросът „*Какво средно училище сте завършили?*“, за да се види профилът на новоприетите студенти. Анализът на резултатите показва, че основният контингент от анкетираните студенти са получили средно образование в профилирани училища – **47,4%**. Съществен е делът на завършилите „*Спортно училище*“ – **20,4%**, следван от професионална гимназия **13,1%**. Фигура 3 представя разпределението резултатите от отговорите на анкетираните за тяхното завършено средно образование.

Фиг. 3. Разпределение на анкетираните по показател средно образование

От изключителна важност за приема на студенти в НСА са популяризирането и рекламата на Академията. Като основни източници на информация на бъдещите студенти за обучение в НСА в анкетата са посочени отговорите: „От познати“, „От мой учител/треньор“ с равен брой получени отговори от студентите 275 (56,1%). Следващата алтернатива „Студенти, обучаващи се в НСА“ – 219 (44,7%). По-слабо са отбелязани отговорите: „Сайт на НСА“ – 19,4% и „Презентация на НСА в моето училище“ – 12,5%.

В анкетата прави впечатление слабо отбелязаните отговори: „Кандидатстудентски борси в страната“ – 1,4% и „Информационни брошури, справочници, плакати и други рекламни материали“ – 4,3%, като средства за информация на бъдещите студенти (Фиг. 4).

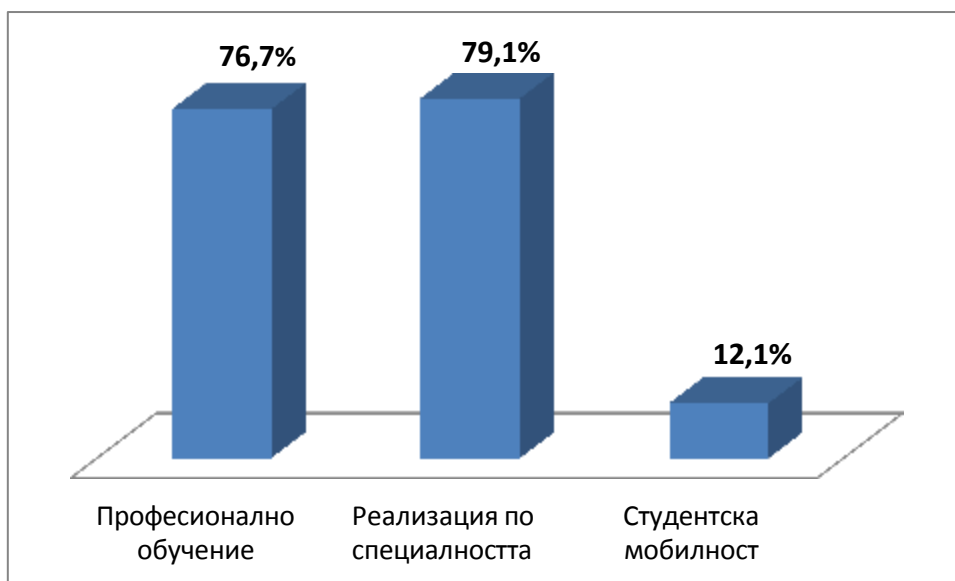

Фиг. 4. Разпределение на резултатите за основните източници на информация относно НСА

Категоричен и показателен е отговорът на студентите за избора им да се обучават в НСА. 96,5% от студентите са избрали да следват „По личен избор“ и едва 3,7% по препоръка от приятел.

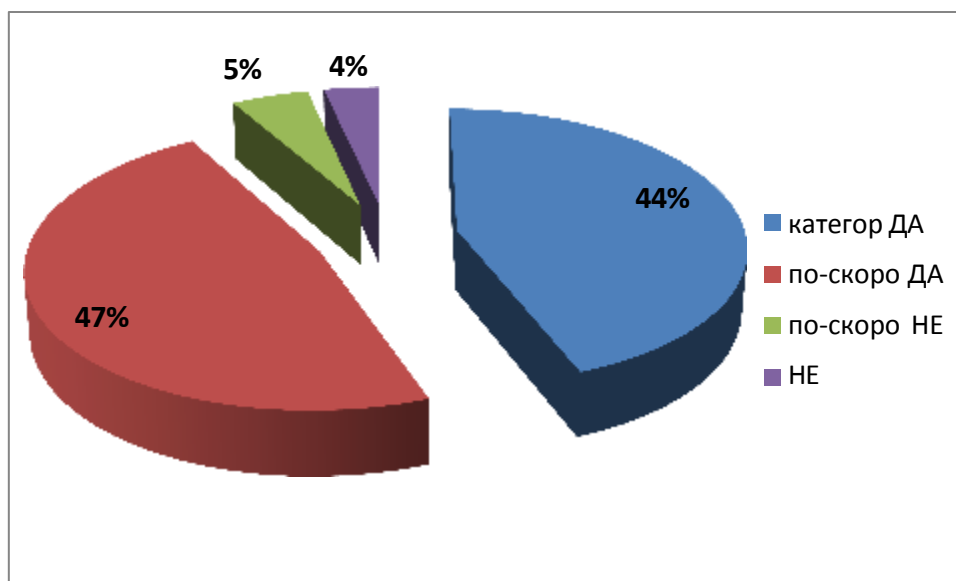
На въпроса „Какви са очакванията Ви за обучението в НСА?“ анкетираните студенти са посочили повече от един възможен отговор. За тях от съществено значение е „Реализация по специалността“, следван от отговора „Професионално и компетентно обучение“. Прави впечатление твърде малкият интерес на студентите към

„Студентска мобилност“, което може би е следствие от липсата на информираност по отношение на възможността за реализиращите се европейския проект в НСА (Фиг. 5).

Фиг. 5. Разпределение на отговорите на въпроса „Какви са очакванията Ви за обучението в НСА?“

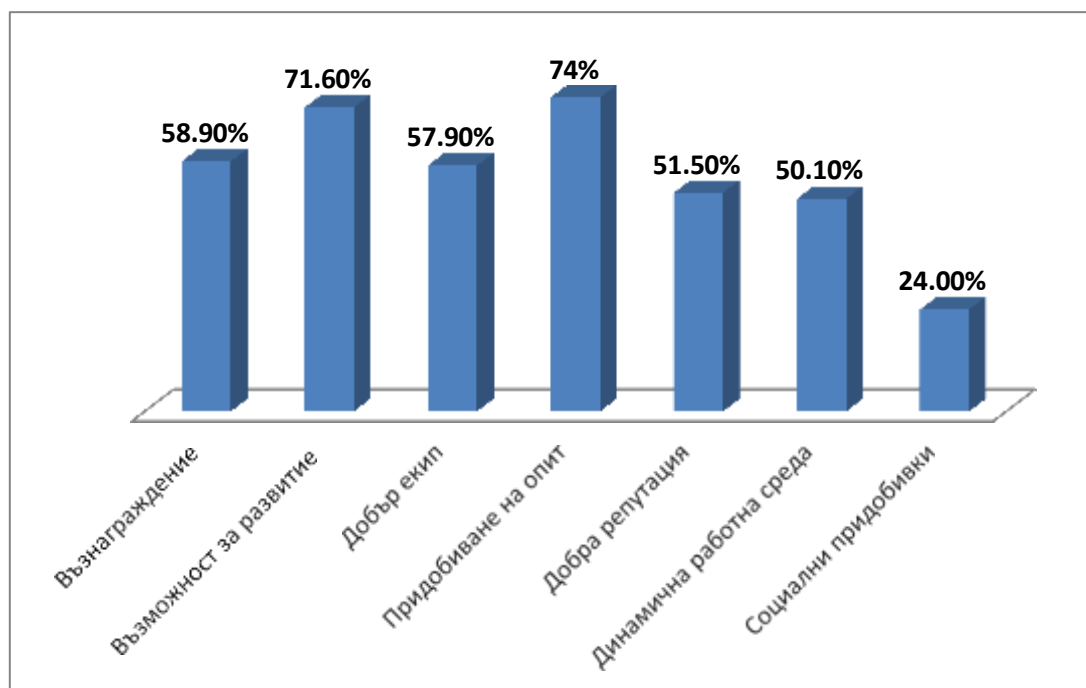
От съществено значение, както за студентите, така и за Академията е въпросът за успешната професионална реализация на студентите. Фигура 6 „Считате ли, че Вашето обучение в НСА е гаранция за успешна професионална реализация?“ представя графично обобщените отговори на анкетиранияте, откъдето се вижда, че **44%** /216 бр./ от същите считат обучението си в НСА като гаранция за успешна реализация.

Фиг. 6. „Считате ли, че Вашето обучение в НСА е гаранция за успешна професионална реализация?“

При професионалната си реализация студентите биха потърсили съдействието на „Кариерния център“ към НСА. **89,6%** от анкетираните студенти /438 бр./ са отговорили положително, а **10,4%** /51 бр./ не биха ползвали услугите на „Кариерния център“.

Във връзка с професионалната реализация на студентите от значение са основни характеристики, които определят техния избор на работодател. Открояват се четири отговора на въпроса „Кое е най-важно за Вас при бъдещата Ви реализация и избор на работодател?“. „Възнаграждение“, „Възможност за обучение и развитие“, „Добър екип“ и „Придобиване на професионален опит“. В по-малка степен са застъпени характеристиките: „Добра репутация и престиж“ и „Динамична и разнообразна работа“, а „Социални придобивки“ е най-маловажен за анкетираните при техния избор на работодател (Фиг. 7).

Фиг.7. Разпределение на резултатите за основните характеристики определящи избора на работодател

Интересен е фактът, че повечето анкетирани предпочитат да се реализират в България – **80%** /390 бр./, а **20 %** /99 бр./ избират възможността да се реализират в Чужбина.

Последният въпрос от анкетата дава съществена информация за бъдещата професионална реализация на студентите. В зависимост от интересите на анкетираните,

отговорите на същите на въпроса „В какъв тип организация желаете да се реализирате професионално?“, са разнообразни. Резултатите са показани на таблица 1.

Таблица 1. Тип организации за бъдеща реализация

Собствен спортен клуб	228 (46,6%)
Спортен клуб	306 (62,6%)
Фитнес	84 (17,2%)
Учебно заведение/училище	207 (42,3%)
Лечебно заведение	86 (17,6%)
<i>Спортна федерация</i>	<i>166 (33,9)</i>
Администрация	37 (7,6%)
Туристическа агенция/фирма	11 (2,2%)
Хотелски комплекс	23 (4,7%)
Фирма за спортни стоки	27 (5,5%)
Охранителна фирма	18 (3,7%)
Мениджърска агенция	29 (5,9)
Спасителна водно/планинска служба	15 (3,1%)
Министерство	41 (8,4%)

Анкетната карта дава ценна информация и от нея могат да се извлекат редица изводи и препоръки. На база на проведеното проучване могат да се обобщят следните изводи: Анкетираният студенти коректно попълниха своите анкети без затруднение, което се дължеше на яснотата на въпросите. Същите бяха запознати с целта на анкетата и се отзоваха с интерес.

- Ползотворен е фактът, че преди започването на анкетата студентите бяха запознати с дейността на „Карриерния център“ към НСА и възможностите, които същия може да предложи на студентите при бъдещата им професионална реализация.
- След провеждането на анкетата голяма част от студентите се обърнаха за повече информация и съдействие при търсене на работа още в началния етап на следването им. Същите биха потърсили съдействието на „Карриерния център“ при своята професионална реализация.

- От статистическия анализ на получените резултати за анкетираните прави впечатление високият дял на мъжете спрямо дялът на жените и високият дял новоприети студенти от други населени места, различни от град София.
- Логично най-голям е дялът на приетите студенти от възрастова група 18-21 години.
- Голям е процентът на студентите завършили „Профилирани училища“.
- Показателен е фактът, че бъдещите възпитаници на НСА са получили основно информация за Академията от: „От познати“, „От мой учител/треньор“, „Студенти, обучаващи се в НСА“, което е най-силната реклама за Академията. Слабата информираност на студентите от кандидатстудентските борси в страната и презентациите по училищата следва да бъдат взети под внимание.
- От голямо значение за добрата информираност на кандидат-студентите е сайтът на НСА, където секцията ”Кандидатстване” предлага богата и достъпна информация. Необходимо е обаче освен сайта да се засили дялът на останалите информационни източници, като основно да бъдат преките срещи със зрелостници.
- Важно е да се изготви по-богат и разнообразен набор от рекламни материали, но това изисква дългосрочна подготовка.
- Анкетираните са категорични в отговорите си, че очакват от обучението си в НСА да се реализират по специалността си, като получат и професионално и компетентно обучение.
- Съществено за анкетираните при избора на работодател е възнаграждението с възможност за обучение и развитие и добрия екип. Същите предпочитат да се реализират в частния сектор, за сметка на държавната администрацията.

гр. София
11.12.2023 г.

ИЗГОТВИЛ:

/М. Бончева, КЦ/

СЪГЛАСУВАЛ:

/доц. Иван Сандански/